

ikke havde bygget paa sin første Erklæring, at det var Geistligheden, der repræsenterer Kirken, at det var Kirken, der repræsenteres igjennem Geistligheden. Naar det ikke var Tilfældet; saa savnede den ærede Rigsdagsmands følgende Raisonnement al Grund; thi dersom han ikke tænkte sig, at Geistligheden er den, der paa Kirkens Vegne kan forhandle med Staten, saa falder jo hans Raisonnement ganske til Jorden. Jeg mener, at Kirken efter det evangelisk-lutheriske Begreb er samtlige Kirkens Medlemmer som Heelhed betragtet; alle de, som Kirken erkjender for sine Medlemmer, ere i Forening Kirken. For det Første altsaa kan Kirken ikke have nogen Eiendomsret, thi dertil udfordres jo først og fremmest, at der maa være Nogen til at bestyre Eiendommen, og det er der ikke; en Eiendom, der ligger hen, uden at Nogen har Myndighed til at bestyre den og afgjøre, hvorledes der skal forholdes med den, er jo herreløs. Dernæst er der anført, at dersom Kirken skulde have nogenstomhelst Eiendomsret til dette Gods, saa maatte det være den romersk-katholske Kirke; dertil svarede den ærede Rigsdagsmand: Ja, men det var de samme Mænd her i Landet, som gik over fra Katholicismen til Lutherdommen, der tog det med sig, det var en Fortsættelse af den romersk-katholske Kirke her i Landet, og som Følge deraf toge de dette Gods med; men derved mener jeg, at den ærede Rigsdagsmand har forglemt, at den romersk-katholske Kirkens Eiendomsret, om jeg ikke tager meget feil, betragtes af den romersk-katholske Kirke som en Eiendomsret, der er fælles for denne Kirke over hele Verden. Jeg veed ikke, at der i enkelte Lande gives nogen særlig katholsk Kirke, som, affondret fra Overhovedet Paven, har en særlig Eiendomsret, jeg mener, at Paven er Repræsentant for hele den katholske Kirkens Eiendom; men hvorledes skulde saa enkelte Mænd, der som Oprørere imod den romersk-katholske Kirke ere gaaede over til Lutherdommen, kunne tage Noget af den hele romersk-katholske Kirkens Eiendomme med sig. Jeg skal nævne et Exempel, for at gjøre det tydeligere; dersom den ærede Rigsdagsmands Paastand om, at Kirken har Eiendomsret til dette Gods, er rigtig, og tre fire Mænd i et enkelt Sogn gik over og bleve Mormoner eller

Baptister, skulde de saa have Ret til at sige: Vi tage alle Tienderne med, vi have hidtil hørt til Folfekirken, men naar vi nu gaar ud af den, saa tage vi Tienderne med? Dette er det samme Raisonnement, som den ærede Rigsdagsmand betjener sig af, naar han siger, at Reformatorerne i sin Tid vare berettigede til at tage den romersk-katholske Kirkens Gods med sig, da de gik over til Lutherdommen; men dette Raisonnement kan altsaa ikke holde Stik, dette Gods er virkelig endnu den romersk-katholske Kirkens Eiendom, forsaavidt der kan være Tale om nogen saadan Eiendomsret. Dernæst sagde den ærede Rigsdagsmand, at han vilde bevise, at Kirken dog havde nogen Eiendomsret — han slog strax Noget af — idet Estermanden maa kjøbe Præstegaarden af sin Formand, men jeg sees virkelig ikke, hvad dette beviser; det beviser, at Forholdene engang ere ordnede af Staten paa denne Maade, men Andet beviser det slet ikke. Fremdeles heraa bte han sig paa de Legater, der ere skjænkede til kirkelige Niemed, og den ærede Rigsdagsmand for Hjerting (H. Hage) gik et Skridt videre i den Retning, thi han udtalte sig, som om han meente, at naar et Legat ikke anfaaes for Kirkens Eiendom, saa vilde det formaal, hvori det var skjænket, blive forandret, saa vilde det ikke blive respecteret; men det er dog to ganske forskellige Ting. Legaterne er skjænkede til kirkelige Niemed, og jeg troer ikke, at Staten vil anvende dem til andre Niemed end de, hvortil de udtrykkelig ere skjænkede; men det beviser ikke, at de ere Kirkens Eiendom, det beviser kun, at Staten er bunden ved de Bestemmelser, hvormed disse Legater ere skjænkede, og jeg troer, at Staten idetmindste siden 1848 har respecteret saadanne Bestemmelser. Men den ærede Rigsdagsmand for Velle (Hammerich) sagde endvidere: Disse Mænd ere udgaaede fra den romersk-katholske Kirke og have ført Eiendommen med sig, det var altsaa den aandelige Kirke, som der her var Tale om, men et Dieblik efter sagde han, her er aldeles ikke Spørgsmaal om den aandelige Kirke, men om Statskirken, jeg paastaer, at den har Eiendomsretten; men hvilken Modsigelse i Tankegangen; — de lærde vilde kalde det Mangel paa Logik — er den ærede Rigs-